

BUILD2LC

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Profesionalizacija građevinskog sektora

Dragica Lupić
REGEA

Zagreb, 11 svibnja 2017. | 2. regionalni seminar

Sadržaj

- **EU programi teritorijalne suradnje**
- **Program INTERREG EUROPE**
- **BUILD2LC projekt**
- **Profesionalizacija građevinskog sektora**
- **Primjer dobre prakse – Španjolska**

EU programi teritorijalne suradnje

Razdoblje 2014 - 2020

Programi suradnje imaju za cilj smanjiti postojeće nejednakosti između regija Europske unije

Tri razine teritorijalne programske suradnje:

- Prekogranična – Slovenija, BiH-CG, Srbija, Mađarska, Italija
- Transnacionalna – Središnja Europa, MED, Dunav, Jadransko-jonski
- Međuregionalna – URBACT III, **INTERREG EUROPE**

Ukupan proračun svih programa: 10,1 mlrd EUR

INTERREG EUROPE

Osnovne značajke programa

- **Cilj programa je potaknuti razmjenu iskustava** kako bi se potpomoglo izvršenje programa regionalnog razvoja, posebice **operativnih programa za korištenje Strukturnih fondova EU** iz četiri odabrane tematske cjeline:
 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
 - Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva
 - Tranzicija prema smanjenju razine CO₂ u svim sektorima
 - Zaštita okoliša i povećanje učinkovitosti resursa
- **Projekti se provode u dvije faze:**
 - I. Međuregionalna razmjena znanja – organizacija seminara, studijskih posjeta i izrada akcijskog plana za unapređenje programa
 - II. Praćenje izvršenja akcijskog plana i eventualni pilot projekti
- Trajanje projekata: 2 + 3 godine

INTERREG EUROPE

Osnovne značajke programa

- Projektni partneri mogu dolaziti iz javnog i privatnog sektora, zemalja EU28, Norveške i Švicarske
- Ključni aspekt projekta: okupljanje najvažnijih dionika putem regionalnih platformi za razmjenu znanja
- **Ciljne skupine:** institucije koje izrađuju i upravljaju programima regionalnog razvoja (provedbena tijela)
- Budžet programa iznosi 359 mil. EUR
- Veličina projekata: 1-2 mil. EUR
- Sufinanciranje aktivnosti do 85% prihvatljivih troškova

BUILD2LC projekt

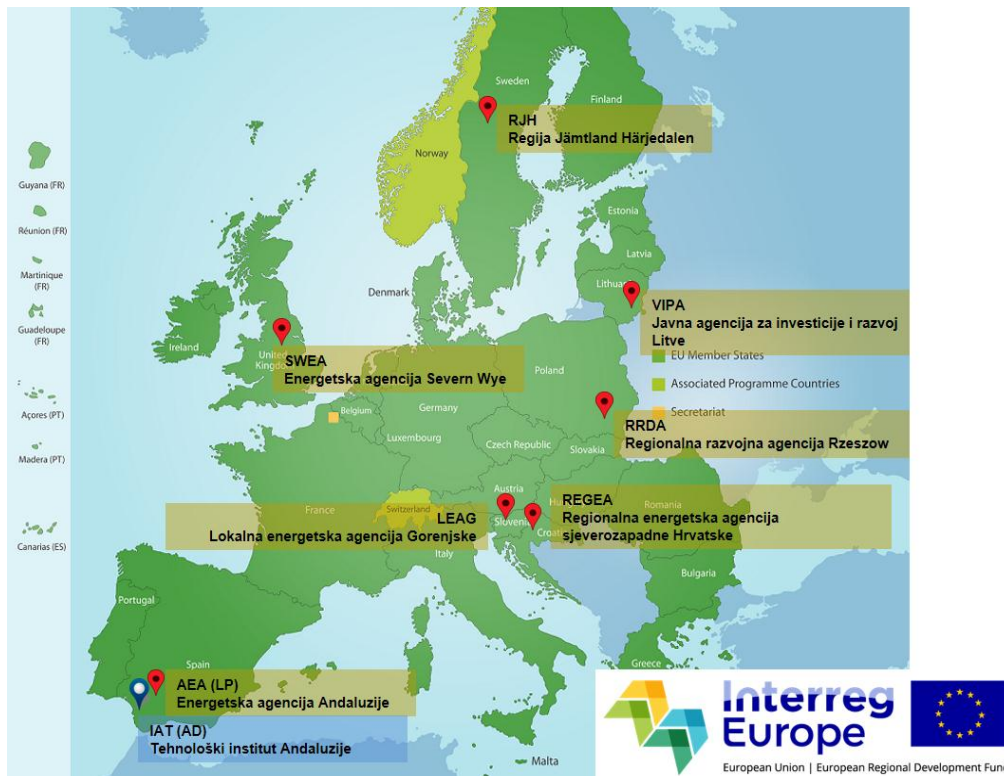
Osnovne značajke:

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**ZAJEDNO
DO EU FONDOVA**
ZA RAST I RADNA MJESTA

- **Fokus** je na procesu pronalaska konkretnih rješenja kojima bi se pokrenuli inovativni načini **energetske obnove zgrada** u EU
- Jačanje učinkovitosti provedbe programa za regionalni razvoj, prvenstveno **EU programa za ulaganje u rast i radna mjesta**, postiže se kroz razmjenu iskustava i praksi među sudionicima od regionalnog značaja
- **Svrha projekta u Hrvatskoj** je pružiti podršku provedbi **OPKK**, točnije **investicijskog prioriteta 4c** - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru, s naglaskom na mjere usmjerene na ranjive skupine korisnika
- Trajanje projekta: 5 godina (2016.-2020.)
- Budžet: 1.658.987 EUR

Partnerstvo

Švedska, UK, Španjolska, Poljska i Litva - uspjele identificirati najbolje prakse i odgovarajuće radne teme kako bi se postigao zajednički cilj - Održivi građevinski sektor.

Hrvatska i Slovenija: - ambiciozni ciljevima u smislu održive gradnje, ali malo iskustva u razvoju novih akcija ili nedostatku učinkovitih procedura koje bi mogle ubrzati njihovu provedbu

Tehnološki institut iz Andaluzije – savjetodavno tijelo

Ciljevi

Glavni cilj projekta:

Pojačati energetska obnovu zgrada i smanjiti energetska potrošnja te izraditi strateški i pravni okvir za stvaranje tržišta specijaliziranih tvrtki u poslovima energetska obnove

Da bi se taj cilj postigao, nužno je **ojačati kompetencije partnera** kako bi se postigli specifični ciljevi:

1. Potaknuti potražnju i promidžbu **ulaganja** kako bi se omogućilo građanima da pokrenu aktivnosti energetska obnove
2. Promovirati **konkurentnost** poslovnih mreža kroz preformuliranje poslovnih modela (ESCO) i integraciju svih dionika duž lanca vrijednosti u sektoru energetska obnove
3. **Poboljšati vještine radnika na području novih tržišnih niša na području energetska obnove zgrada.**
4. Potaknuti korištenje **inovativnih rješenja**, novih materijala i javne nabave te potaknuti suradnju između javnih institucija, privatnog sektora i akademska zajednice.
5. Ukloniti normativne i administrativne **barijere** koje usporavaju ili onemogućavaju energetska obnovu

BUILD2LC projekt

Četiri teme projekta

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA

- Zgrade su odgovorne za 40% energetske potrošnje i 36% emisija CO₂ u EU
- Nove zgrade godišnje troše 3 do 5 litara lož ulja za grijanje 1m² dok stare troše u prosjeku 25 litara, neke čak i do 60 litara.
- Trenutno je oko 35% zgrada u EU starije od 50 godina

Poboljšanjem energetske učinkovitosti zgrada ukupna energetska potrošnja može se smanjiti za 5-6% i smanjiti CO₂ emisije za 5%

Postizanje energetske ciljeva u građevinskom sektoru ključno za ostvarivanje energetske ciljeva EU!

Potrebne specijalizirane tvrtke!

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA

EU legislativa koja pokriva smanjenje energetske potrošnje u zgradama:

- Direktiva o energetskej učinkovitosti zgrada 2010
- Direktiva o energetskej učinkovitosti 2012

30.11.2016. – Prijedlog revizije Direktive o energetskej učinkovitosti zgrada kako bi se poduprla **promocija upotrebe pametnih tehnologija** u zgradama i kako bi se učvrstila postojeća pravila. Komisija objavila novu bazu zgrada kako bi se omogućilo praćenje energetske potrošnje zgrada u cijeloj Europi.

Direktiva o energetskej učinkovitosti zgrada

- Energetske certifikate uključiti u oglase za prodaju ili iznajmljivanje zgrada;
- Uspostaviti modele provjere za sustave grijanja i hlađenja ili provoditi mjere koje imaju isti učinak;
- Do 31.12.2020. sve nove zgrade moraju biti NZEB (javne zgrade do 31.12.2018)
- Definirati minimalne zahtjeve za energetske učinkovitost novih zgrada, za veliku obnovu zgrada i za zamjenu ili ugradnju pojedinih sustava zgrade (grijanje, hlađenje, krov, zidovi i sl.)
- Napraviti listu nacionalnih financijskih mjera za unapređenje energetske učinkovitosti zgrada.

Direktiva o energetskej učinkovitosti

- Provesti energetske obnovu 3% zgrada u javnom vlasništvu
- Vlade moraju nabavljati samo zgrade (i proizvode) visoke energetske učinkovitosti
- Zemlje EU-a moraju izraditi dugoročne nacionalne strategije obnove zgrada koje mogu uključiti u svoje nacionalne akcijske planove energetske učinkovitosti.

Čista energija za sve Europljane: fokus na opametnjivanje zgrada – prijedlog amandmana na Direktivu o energetskej učinkovitosti zgrada

- Automatizacija i nadzor nad zgradom zamjenjuju inspekcije
- Pametniji indikatori: zgrada sposobna za samostalno upravljanje, interakciju sa stanarima i doprinos funkcioniranju električne mreže
- E-mobilnost: punionice u nestambenim zgradama i kabliranje u stambenim zgradama.
- Kreiranje potražnje za energetskeim upravljanjem pomoću IT tehnologija
- **Velika potreba za obučavanjem radnika!**

Jesu li radnici spremni da se suoče sa postavljenim energetske ciljevima?

EU28 građevinski sektor

- 3.2 million tvrtki
(95% with <20 radnika)
- 8.5% of BDP
- 6.4% od ukupnog broja zapos

Zajednički nedostatak energetske vještina!

Profesionalizacija građevinskog sektora

- U većini europskih zemalja je manjak građevinskih radnika do 2020. godine
- Potreba za osposobljavanjem trenutne radne snage mnogo je jača od procijenjene potrebe za dodatnim radnicima
- Za više od 3 milijuna radnika neophodno podizanje svijesti o energetskej učinkovitosti ili obnovljivim izvorima energije do 2020. godine
- **Velika važnost prijenosa znanja i vještina**

BUILD2LC projekt

metodologija

- Organizacija međuregionalnih seminara
- Aktivnosti umrežavanja
- Izrada akcijskih planova
- Aktivna uloga skupina dionika

Cilj: olakšati učinkoviti protok znanja tako da se ono može uhvatiti, prenijeti i primijeniti na osobne, organizacijske, regionalne i međuregionalne razine:

BUILD2LC projekt

Proces učenja

Zasnovan je na integriranom i međuregionalnom pristupu razvijenom kroz tri faze:

- Regionalna SWOT analiza i identifikacija potreba.
- Identifikacija i karakterizacija iskustava i najboljih praksi.
- Razmjena i prijenos najboljih praksi (međuregionalni tematski seminari, studijski izleti, bilateralni sastanci između regija).

primjeri dobre prakse:

1. PROGRAM ODRŽIVE GRADNJE U ANDALUZIJI (PICSA)

Revitalizacija građevinskog sektora kroz program energetske obnove zgrada

O čemu se radi?

Program poticaja za provedbu mjera energetske učinkovitosti u postojećim zgradama.

Od čega se sastoji?

- **Financijska potpora** lokalnim građevinskim tvrtkama u formi nepovratnih sredstava i **stručna pomoć za povlačenje sredstava iz fondova Europske unije**: osigurano 50 mil € za poslove pojedinačno vrijedne do 2 mil €
- **Okrugli stol održive gradnje**: uspostava stručne mreže 70 stručnjaka iz raznih disciplina koji rade zajedno i udružuju svoje znanje o ključnim pitanjima kao što su: konkurentnost, ponuda i potražnja, obnovljiva energija, inovativnost, zapošljavanje i zakonodavstvo.

Cilj

Energetski neučinkovite zgrade dovesti u stanje da donose 70% energetske uštede

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Nq9qlf8cqGQ>

U program uključeno 7600 malih i srednjih poduzeća

1. PROGRAM ODRŽIVE GRADNJE U ANDALUZIJU (PICSA)

Efekti

- Program poticaja iskoristilo 60 000 lokalnih ljudi u 600 mjesnih zajednica i 2500 tvrtki.
- 23% poticaja iskorišteno za poboljšanje kvalitete stanovanja za više od 7 000 siromašnih obitelji

Trajni utjecaj izazvan povećanjem energetske učinkovitosti u zgradama:

- Smanjenje emisija CO₂ za 62000 tona/ godišnje
- Uštede energije od oko 302 308 kWh / godišnje.
- Oko 14 000 radnih mjesta stvoreno je zahvaljujući akcijama poduzetim kroz program, (više od 55% tvrtki uključenih u program zaposlilo nove radnike).

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA primjeri dobre prakse:

2. Nizozemska inicijativa **ENERGYSPRONG**

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLxqrMoxgE53ndDAFqpEb9h9tbLuB3MD7c>

Energiesprong funkcionira jer donosi **atraktivnu ponudu za industriju, za vlasnike kuća i za stanare.**

Za razliku od postojećih modela obnove ENERGYSPRONG koristi **EPC model** koji jamči dugoročni učinak obnove (jamstvo minimalno 30 godina). Na taj način osigurana je financijska sigurnost vlasniku nekretnine jer zna da će sve dugoročno funkcionirati prema ugovorenoj razini kvalitete.

Nabava koja se temelji na ishodu, raspoloživa investicija te definirani energetske parametri ohrabruju dobavljače da dizajniraju i potpuno naprave novo rješenje sa svojim lancima opskrbe.

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA

primjeri dobre prakse:

2. Nizozemska inicijativa **ENERGYSPRONG**

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLxqrMoxgE53ndDAFqpEb9h9tbLuB3MD7c>

Energysprong model predstavlja radikalnu transformaciju – praktično i konceptualno – jer se fokusira na stvaranje tržišne vrijednosti za rješenja koja zadovoljavaju 4 ključna kriterija:

- zajamčene performanse za 30 godina,
- bezbrižnu jednotjednu izvedbu,
- prihvatljivost (investicija se isplaćuje kroz manju cijenu održavanja , tj. energije, daljnje uštede i kroz povećanje vrijednosti nekretnine) i
- privlačnost (moderan dizajn).

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA primjeri dobre prakse:

2. Nizozemska inicijativa ENERGYSRONG

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLxqrMoxgE53ndDAFqpEb9h9tbLuB3MD7c>

Ključne činjenice:

- U Nizozemskoj ugovorena obnova 111.000 kuća na NZEB standard
 - U Velikoj Britaniji, za 11.000 stanova ugovorena obnova na standardnu NZEB.
 - Model se prenosi u Francusku i Italiju
 - Radovi na obnovi traju sve kraće (jedan dan)
 - Jamstvo na izvedbu (bez računa za energiju) na 30-50 godina
- Obnova je nenametljiva, gotova u roku od tjedan dana, bez ometanja stanara.

Rezultat: topao, udoban i povoljan dom. Moderan i atraktivan s dugoročnim jamstvom kvalitete.

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA primjeri dobre prakse:

2. Nizozemska inicijativa ENERGYSPRONG

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLxqrMoxgE53ndDAFqpEb9h9tbLuB3MD7c>

PROFESIONALIZACIJA GRAĐEVINSKOG SEKTORA

primjeri dobre prakse:

3 Build Up Skills initiative www.buildup.eu

4. BUILD UPON (<http://buildupon.eu>) najveći svjetski projekt suradnje na obnovi zgrada–2,000 organizacija, 13 država, na preko 100 događaja u 2016-17.

5. <http://www.it.kielce.pl/en/swietokrzysko-podkarpacki-energy-cluster.html>

6. Podkarpackie Regional Chamber of Civil Engineers

BUILD2LC

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Hvala na pozornosti!

Project smedia